

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 325/2020
20.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Данијела Ранђеловића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Љубодрага Вуковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К. 28/19 од 14.10.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 890/19 од 20.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 20. маја 2020. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Данијела Ранђеловића - адвоката Љубодрага Вуковића, и **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Крушевцу К број 28/19 од 14.10.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 890/19 од 20.12.2019. године, а предмет враћа Вишем суду у Крушевцу на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу К број 28/19 од 14.10.2019. године, окривљени Данијел Ранђеловић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 3 године.

Истом пресудом, на основу члана 246. став 7. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, тако што је од окривљеног трајно одузета опојна дрога канабис – марихуана укупне нето масе 104,7 грама, а која му је привремено одузета по потврди о привремено одузетим предметима од 17.09.2018. године.

Истовремено, окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, те да на име трошкова кривичног поступка плати Вишем јавном тужилаштву у Крушевцу износ од 58.280,34 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 број 890/19 од 20.12.2019. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Данијела Ранђеловића, а пресуда Вишег суда у Крушевцу К број 28/19 од 14.10.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Данијела Ранђеловића – адвокат Љубодраг Вуковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати Вишем суду у Крушевцу на поновно суђење, или да укине другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање о изјављеној жалби другостепеном суду.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене наводи изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује да је нижестепеним пресудама на штету окривљеног Данијела Ранђеловића учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Ово из разлога што се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати, и то на записнику о саслушању окривљеног у својству осумњиченог у Полицијској управи у Крушевцу дана 17.09.2018. године, обзиром да је радња саслушања окривљеног, поводом које је сачињен наведени записник, извршена супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП.

Наиме, одредбом члана 85. став 3. ЗКП прописано је да ће се окривљени позвати да се изричито изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, уз упозорење да ће му, ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности, у складу са одредбама тог законика.

Одредбом става 4. истог члана прописано је да окривљени може бити саслушан у одсуству браниоца ако се изричито одрекао тог права, ако уредно позвани бранилац није присутан и ако је обавештен о саслушању (члан 300. став 1. ЗКП), а не постоји могућност да окривљени узме другог браниоца, или ако за прво саслушање окривљени није обезбедио присуство браниоца ни у року од 24 часа од када је поучен о овом праву (члан 68. став 1. тачка 4) ЗКП), осим у случају обавезне одбране, а у ставу 5. члана 85. прописано је да ако окривљени није поучен или му није омогућено да користи права из става 2. овог члана или изјава окривљеног из става 3. овог члана у присуству браниоца није унета у записник или ако је поступљено противно ставу 4. овог члана или ако је исказ окривљеног добијен противно члану 9. тог законика, на исказу окривљеног не може се заснивати судска одлука.

Дакле, обавеза органа поступка, у конкретном случају полиције, је да у потпуности примени члан 85. став 3. ЗКП и да окривљеног позове да се изричито

изјасни о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, односно да ли жели да га заступа избрани бранилац уз упозорење да ће му ако не изабере браниоца, у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности и такву изјаву окривљеног унесе у записник.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да из записника о саслушању окривљеног Данијела Ранђеловића у својству осумњиченог, сачињеног дана 17.09.2018. године пред овлашћеним службеним лицима ПУ Крушевац произилази да је саслушање окривљеног извршено, а да при томе на записнику није констатовано да се окривљени изричито изјаснио о томе да ли ће узети браниоца по свом избору, нити је наведено да је упозорен да ће му бити постављен бранилац по службеној дужности ако не изабере браниоца, већ је само наведено да пристаје да у предистражном поступку да свој исказ у присуству браниоца по службеној дужности Драгана Миливојевића, то радња испитивања окривљеног Данијела Ранђеловића није извршена на законит начин. Стога и записник који је сачињен о предузетој радњи испитивања окривљеног у својству осумњиченог, супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП, представља незаконит доказ и на истом се не може заснивати пресуда, сходно одредби члана 85. став 5. ЗКП.

Како је првостепени суд као доказ користио наведени записник о саслушању окривљеног, и на овом незаконитом доказу засновао осуђујућу пресуду, то је на овај начин учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног Данијела Ранђеловића, што се основано истиче у поднетом захтеву. Исту повреду учинио је и другостепени суд, који је првостепену пресуду потврдио, и поред тога што је ову битну повреду одредаба кривичног поступка у својој жалби истицао бранилац окривљеног Данијела Ранђеловића – адвокат Љубодраг Вуковић.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Данијела Ранђеловића – адвоката Љубодрага Вуковића и укинуо побијане пресуде, а предмет вратио Вишем суду у Крушевцу на поновно суђење, који ће у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, те донети правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће изнети јасне и аргументоване разлоге.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић